

دانشکده پرستاری و مامایی جیرفت
طرح درس واحد پرستاری بهداشت مادران و نوزادان (۱)
نیمسال دوم تحصیلی

میزان واحد : 2/5
بیمار، دارو شناسی
مدرس : پيله ورزاده
زمان برگزاری کلاس : شنبه و چهارشنبه ۲-۴
مکان برگزاری : کلاس شماره ۳
مشخصات فراگیران : دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری

مقدمه :

مادران و نوزادانِ حدوداً جمعیت هر جامعه ای را تشکیل داده و جزء گروههای آسیب پذیر جامعه محسوب می شوند ، ارتقاء سلامتی این قشر از جامعه از وظایف عمده کادر بهداشتی درمانی بوده و سلامتی کل جامعه را در پی خواهد داشت . لذا ضروری است دانشجویان پرستاری با مراحل مختلف بارداری ، زایمان ، پس از زایمان و مراقبتهای مربوطه آشنایی کامل داشته باشند .

اهداف کلی :

- دانشجو پس از گذراندن این واحد باید :
- ۱- با اصول بهداشت مادران و نوزادان آشنا شود .
  - ۲- مراقبتهای جسمی ، روانی و اجتماعی قبل از بارداری ، دوران بارداری و پس از زایمان را بداند .
  - ۳- با دوره های مختلف جنینی ، بلوغ ، باروری و یائسگی آشنا شود .
  - ۴- با انواع بیماریهای زنتیکی و مشاوره های ژنتیک آشنا شود
  - ۵- انواع روشهای زایمان روشهای کاهش درد را بداند
به چگونگی فرایند زایمان طبیعی جهت ارائه بهتر خدمات مامایی آشنا شوند

اهداف ویژه :

- دانشجو پس از گذراندن این واحد باید بتواند :
- ۱- بهداشت مادران و نوزادان را تعریف کند .
  - ۲- وظائف پرستار بهداشت مادران و نوزادان را لیست کند .
  - ۳- شاخصهای بهداشتی جامعه را محاسبه نماید .
  - ۴- استراتژیهای سازمان بهداشت جهانی را فهرست کند .
  - ۵- آناتومی قسمتهای مختلف دستگاه تناسلی زن را شرح دهد .
  - ۶- فیزیولوژی قسمت های مختلف دستگاه تناسلی زن را بیان کند .
  - ۷- قسمتهای مختلف استخوان لگن را تشریح نماید .
  - ۸- قسمتهای مختلف استخوان لگن را روی شکل نامگذاری کند .
  - ۹- انواع لگن ها را از نظر ساختمانی با یکدیگر مقایسه نماید .
  - ۱۰- تاثیر ابعاد لگن در سطوح مختلف را بر سیر زایمان تفسیر نماید .
  - ۱۱- روشهای بالینی پلویمتری را شرح دهد .

- ۱۲ - اعمال پستان را نام ببرد .
- ۱۳ - چرخه قاعدگی را بیان کند .
- ۱۴ - علائم بلوغ را دسته بندی نماید .
- ۱۵ - عوارض یائسگی را فهرست کند .
- ۱۶ - نحوه تشکیل سلول تخم را بیان کند .
- ۱۷ - انواع جفت (طبیعی و غیر طبیعی) را با هم مقایسه کند .
- ۱۸ - علل ایجاد دردهای زایمان را فهرست کند .
- ۱۹ - شرایط استفاده از انواع بی حسی را در زایمان شرح دهد .
- ۲۰ - روشهای تسکین غیر دارویی درد زایمان را با یکدیگر مقایسه کند .
- ۲۱ - موارد نیاز زوجین به مشاوره ژنتیک را نام ببرد .
- ۲۲ - انواع شایع بیماریهای کروموزومی را لیست کند .
- ۲۳ - احتمال وقوع برخی از بیماریهای ژنتیکی را در مادر محاسبه نماید .
- ۲۴ - بر اساس طرح شجره نامه نحوه انتقال بیماری ارثی را تشخیص دهد .
- ۲۵ - نظر اسلام نسبت به نسل سالم را بیان کند .
- ۲۶ - طرز تشکیل بند ناف را شرح دهد .
- ۲۷ - منبع تشکیل مایع آمینوتیک را بیان کند .
- ۲۸ - اعمال مربوط به بند ناف را توضیح دهد .
- ۲۹ - نقش مایع آمینوتیک را در رشد و تکامل جنین توضیح دهد .
- ۳۰ - مشخصات هر یک از دوره های جنینی را شرح دهد .
- ۳۱ - دوره های جنینی را تقسیم بندی نماید .
- ۳۲ - گردش خون جنینی را شرح دهد .
- ۳۳ - گردش خون جنینی را با گردش خون پس از تولد مقایسه نماید .
- ۳۴ - تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری را در ارگانهای مختلف توضیح دهد .
- ۳۵ - طرز گرفتن تاریخچه مامایی را شرح دهد .
- ۳۶ - فواصل مراقبتهای پره ناتال را بیان نماید .
- ۳۷ - آزمایشهای روتین دوران حاملگی را لیست کند .
- ۳۸ - نتایج آزمایشهای روتین دوران حاملگی را تفسیر نماید .
- ۳۹ - آزمایشهای لازم به مدد جو در دوران بارداری (بهداشت روحی - جسمی - تغذیه ، ورزش) را بیان کند .
- ۴۰ - واکسنهای مجاز در بارداری را فهرست کند .
- ۴۱ - حاملگی های پرخطر را شرح دهد .
- ۴۲ - بر اساس BMI مادر باردار ، میزان اضافه وزن مجاز برای وی را بیان نماید .
- ۴۳ - انواع ورزشها و روشهای آرامسازی دوران بارداری را شرح دهد .
- ۴۴ - انواع روشهای بررسی سلامت جنین را بیان کند .
- ۴۵ - روشهای بررسی سلامت جنین را با یکدیگر مقایسه نماید .
- ۴۶ - روش انجام NST را شرح دهد .

- ۴۷ - نتیجه تست NST را تفسیر نماید .
- ۴۸ - تکنیک OCT را توضیح دهد .
- ۴۹ - موارد اندیکاسیون انجام تکنیک OCT را فهرست نماید .
- ۵۰ - آموزشهای لازم پس از زایمان را لیست کند .
- ۵۱ - انواع روشهای تشخیص حاملگی را نام ببرد .
- ۵۲ - سن حاملگی را در خانم باردار با توجه به تاریخ LMP وی محاسبه نماید .
- ۵۳ - تاریخ احتمالی زایمان را در خانم باردار محاسبه نماید .
- ۵۴ - آموزشهای لازم به مادر مبتلا به تهوع و استفراغ بارداری را توضیح دهد .
- ۵۵ - آموزشهای لازم به مادر مبتلا به یبوست را توضیح دهد
- ۵۶ - اقطار سر جنین را در چرخش سر مقایسه نماید .
- ۵۷ - انواع نمایش های سر جنین در داخل لگن مادر را بیان کند .
- ۵۸ - انگاژمان سر جنین را تعریف کند .
- ۵۹ - هدف از انجام هر یک از مانورهای لئوپولد را بیان نماید .
- ۶۰ - انواع پوژیشن های عضو نمایشی در لگن مادر را از روی تصویر شناسایی نماید .
- ۶۱ - قرار جنین را تعریف نماید .
- ۶۲ - نقش دیلتاسیون را در پیشبرد زایمان بیان کند .
- ۶۳ - واژه مامایی را تعریف کند .
- ۶۴ - تئوریهای مربوط به شروع زایمان را با یکدیگر مقایسه کند .
- ۶۵ - علائم زایمان کاذب را با زایمان حقیقی مقایسه کند .
- ۶۶ - خصوصیات انقباضات رحمی را توضیح دهد .
- ۶۷ - خصوصیات هر یک از مراحل زایمان را شرح دهد .
- ۶۸ - مراقبتهای ضروری مادر و جنین را در مراحل مختلف زایمان بیان نماید .
- ۶۹ - حرکات اساسی در مکانیسم زایمان را به ترتیب بیان نماید .
- ۷۰ - آموزشهای لازم به مادر را در مراحل مختلف زایمان لیست نماید .
- ۷۱ - مراقبتهای فوری مرحله چهارم زایمان را شرح دهد .
- ۷۲ - تقیرات رحم در دوره بعد از زایمان را شرح دهد
- ۷۳ - تغییرات دستگاه گردش خون در دوره بعد از زایمان را شرح دهد
- ۷۴ - انواع روشهای پیشگیری از بارداری را نام ببرند
- ۷۵-۲۴- موارد استفاده و کنترااندیکاسیون و عوارض جانبی هر روش را بیان نمایند
- ۷۶ -

استراتژی آموزشی :

روش تدریس :

سخنرانی همراه با نمایش فیلم و پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی :
این واحد درسی با استفاده از وسایل کمک آموزشی :- وایت برد و ماژیک ،
فیلم آموزشی و اسلاید
ارائه می گردد .

ارزیابی دانشجو :
۱- ارزشیابی پایان دوره %۶۰
۲- انجام و ارائه تکالیف کلاسی %۵
۳- حضور فعال در کلاس %۵
۴- کوئیزهای کلاسی %۱۰
۵- امتحان میان ترم %۲۰
سئوالات پایان ترم به صورت کتبی با استفاده از سئوالات چهار گزینه
ای و تشریحی می باشد .

منابع :

فهرست منابع :
* منبع اصلی

* ۱. کانینگهام و همکاران ، بارداری و زایمان ویلیامز - ترجمه دکتر بهرام قاضی جهانی و روشنک
قطبی با نظارت دکتر ملک منصور اقصی - ناشر : گلبن نشر تهران ۱۳۸۹ .

۲. ذوالفقاری ,میترا. اسدی نوقانی,احمد علی. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان. ناشر بشری
مرکزی علوم پزشکی. چاپ اول ۱۳۹۱

3-ربابه ضیغمی کاشانی .پرستاری بهداشت مادر و نوزاد . تهران انتشارات بشری چاپ دوم ,ویرایش
سوم ۱۳۸۹

4- Marilyn J.Hockenberry.David Wilson.Wongs Nuesing care of Infants an children. Ninth Edition VOL
1,2.COPYRIGHT 2011 BY MOSBY inc. ISBN:987-0-323-06912

5- E.MALCOLM symonds. Iarm.syonds- Essential obstetrics and gynaecology- Timothy horne
EDINBURGHLONDON new york hiladelphia Sydney toron to 1998

6-DAVID James . Philipj . Steer and et al . High Risk Pregnancy. Management options. WB saunders. ISBN O
7020 .

7-. Wong, donna,L shanone. Perry. Maternat child nursing care. Mosby c